

Domov salamandry škvrnitej

Ahoj, som salamandra škvrnitá,
teraz tu, pod lístím som ukrytá.
Som jašterička čierna so žltými bodkami,
veselé stvorenie, so štyrmi nohami.

Slizom som celá pokrytá,
moja studnička v lese je ukrytá.

Som obratným plazom
a živím sa drobným hmyzom.

Meriam okolo dvadsaťštyri centimetrov,
denne neprejdem veľa metrov.

Plávam veľmi rýchlo.
„Ojojój, niečo ma pichlo!“

Zase je to stopa človeka,
čo odpadky po sebe zanechá.
Hrdzavá plechovka ma zranila,
čo v mojej studničke sa plavila.

Nehádzte mi odpadky do domu,
páčilo by sa to niekomu?!
Nechcem, aby moje bydlisko,
bolo ako jedno veľké smetisko.

Keď pozor na môj les nedáte,
ja odídem a už ma neuvidíte.
Iba v čistej prírode môžem žiť,
s vami sa stretnúť, s vami byť.

Ako kobra Syčka našla svoju rodinu

Bola raz jedna kobra, ktorá sa volala Syčka. Bývala na horúcej púšti v Afrike aj so svojou rodinou. Jej rodina bola veľmi veľká. Tvorila ju Syčka, mama Syčanda, otec Syčo a sestra Syčinka. Raz Syčka zostala veľmi smutná, lebo stratila svoju rodinu. Viete prečo? Preto, lebo ich prepadol pytliak a uniesol celú Syčkinu rodinu. Syčke sa jedinej podarilo utiecť. Zrazu sa pri smutnej Syčke zjavil redaktor správ. Oslovil ju milým hlasom:

„Neboj sa ma, ja ti neublížim.“

„Ty nie sssssi pytliak?“, opýtala sa ho Syčka uľňukaným a usýčaným hlasom.

„Nie.“, odvetil redaktor.

„Tak kto sssssi?“, opýtala sa.

„Som redaktor správ. Prečo si taká smutná?“

„Lebo moju rodinu napadol a uniesol pytliak,“ odvetila smutne.

„A kde je ten pytliak teraz?“

„Neviem,“ zasyčala ešte smutnejšie.

„Porozprávaš mi celý tvoj príbeh ako ťa prepadli?“, spýtal sa redaktor.

„Áno,“ povedala ešte stále bojzlivým hlasom, ale s nádejou, že redaktor jej môže pomôcť.

„Dobre teda, môžeš začať rozprávať,“ povzbudil ju zvedavý redaktor.

Kobra Syčka začala teda svoje rozprávanie.

„Jedného dňa som sedela aj so svojou rodinou na veľkom kameni. Bolo nám výborne, lebo sme sa vyhrievali na slniečku. V jednom okamihu niekto zakričal: „A mám ich!“

Pozrela som sa, kto to je. Bol to pytliak.“

„A ako vyzeral?“, prerušil redaktor Syčku so zatajeným dychom.

„Bol štíhly, vysoký a mal tmavé vlasy. Potom ma odsotil a ja som spadla na zem.“ Na viac sa nepamätám,“ zakončila Syčka.

„Dobre teda, pokúsime sa tvoju rodinu nájsť,“ odpovedal redaktor.

Hneď ako sa vrátil domov, uverejnil rozhovor vo večerných správach. Stará pani Klačková, redaktorova suseda, okamžite pytliaka spoznala a zavolała na políciu. Pytliaka polícia zatkla a Syčkinu rodinu vrátili naspäť do prírody.

Kamzík- cestovateľ

Keď raz Tatry navštíviš,
na kamzíka natrafíš.
V skoku naň nemá nik,
na to je on odborník.

Turistov však nemá rád,
nie je s nimi kamarát.
Radšej sa on trávou kŕmi,
aby zdolal kopec strmý.

Dlhé nohy, istý krok,
prenesú ho cez potok.
V Tatrách si on dobre žije,
bystrým okom nás sleduje.

Kamzíkovi stačí iba jeden veľký skok
a už sa presúva za ďalší pahorok.
Aby sa on hneď a zaraz v Poľsku ocitol
a chutnú trávku im stadiaľ ukradol.

Skúšajú ho pytliaci zastreliť,
ale on sa nedá len tak ľahko polapiť.
Každý zvuk počuje svojimi ušami,
„hop“ a už je za ďalšími horami.

Na Slovensku sa mu veľmi dobre žije,
čistú vodu on veľmi rád pije.
Turisti by mali prestať byť hluční,
kamzík by im bol za to veľmi vďačný.

Zamyslenie sa nad det'mi z Afriky

V 21. storočí sa spoliehame na to, že vo všetkých krajinách je dostatok pitnej vody, jedla, zdravotnej starostlivosti a ponúk na vzdelanie. Ale pýtam sa: „Je to naozaj tak?„ Veríme tomu, či tomu veriť chceme? Ani moja veková kategória si neuvedomuje problémy týkajúce sa veľkého množstva ľudí. Je smutné, že tieto problémy postihujú aj deti.

My sme tie deti šťastnejšie, tie, ktoré majú dostatok všetkého. Vážime si to? Vážime si napríklad vzdelanie? Nie, nie každý si vie vážiť školu a to, čo nám škola ponúka. To, že sem-tam hundreme, že sa nám nechce vstávať, či učiť, tak to sú normálne javy. Povedzme si, že tým prešiel asi každý dospelý človek. No my sme často krát naladení ako zlá struna. Čo by dali za vzdelanie africké deti? Malé bytosti, ktoré sú na pokraji smrti a to kvôli tomu, že nemajú čo jesť, piť, proste nemajú splnené základné životné potreby. Veľa z nich sa stáva sirotami, pretože im zomreli rodičia a sú odkázané len na seba alebo na starších súrodencov, či dobrovoľníkov. Každý deň prekonávajú tieto malé bezbranné bytosti prekážky, o akých sa nám ani nespája.

My ráno vstaneme a riešime „dôležité“ veci. Čo si oblečiem? Mikinu značkovú, či ešte značkovejšiu? Či ma rodičia privedú do školy autom, alebo nebudaj pôjdem pešo? Ach.....takéto ťažké rozhodovanie hneď ráno! No africké deti denne prekonávajú ozajstné prekážky, napr. či vôbec do nejakej školy pôjdu, akú vzdialenosť musia prekonať, aby sa do školy dostali, nehovoriac o tom, či budú mať plné žalúdky a dostatok pitnej vody. Tieto deti neriešia, či si obujú značkové tenisky. Sú vďačné aj za provizórnu obuv, aby nemuseli kráčať bosé po horúcej zemi. A pomôcky v škole? Hm.....žiadne počítače, tablety, iPady. Africké deti sú vďačné sa obyčajné učebnice, jednoduché písacie potreby. Neriešia, či majú pero gumovateľné, prepisovateľné, plniace a pod. Hlavne, že nejaké to pero či ceruzku majú. Vážia si svojich učiteľov, počúvajú ich s úžasom.

A čo ich obydlia? Majú vyčačkané činžiaky, či rodinné domy? Sťažujú sa, že majú nedostatok miesta v izbe, lebo sa s ňou delia so súrodencom? Nie! Sú spokojné, ak vôbec nejaký ten prístrešok majú. Veci, ktoré na nich doliehajú nevedia zmeniť, ale verte, že by chceli. Aj tieto deti by chceli mať dôstojný život bez ohľadu na farbu pleti, sociálnu situáciu, či stupeň vzdelania.

Máme sa čo od afrických detí učiť? Áno, máme! Naučme sa vážiť si to, čo považujeme za samozrejmosť. Vážme si potraviny, pitnú vodu, čerstvý vzduch, prírodu ..... No vážme si aj vzdelanie, veď ono je cestou k úspechu! Veď nie raz sa budeme chcieť do školy vrátiť a povieme si, že vtedy nám bolo dobre. Prajem si, aby sa mali aj ostatné deti aspoň tak ako my. No nemôžeme sa tomu iba prizerať. Ale toto je aj prosba na vás dospelých, lebo my deti, to samy nezvládneme. Nestarajme sa len o seba, ale aj o druhých! Podelíme sa, ak máme s čím!

Tomanová Martina, VI. B

Život v Afrike

Afrika, to je kraj veľký,
poznám ho však iba z telky.

Aj som tomu trochu rád,
len takto ho spoznávať.

Ťažký je tam život veru,
nestrácajú však dôveru.

Chudoba, aj veľký hlad,
musíme im pomáhať.

Unicef im nosí dary,
aby sa aj lepšie mali.

Školu veľmi nepoznajú,
učiť sa len začínajú.

Z Európy študenti,
učia trochu tam deti.

Niekedy aj dospelých,
vzdelanie je pre všetkých.

Pre nich je to ale vzácne,
knihy predsa nie sú lacné.

Preto ja som veľmi rád,
že sa môžem vzdelávať.

Dominik Faltys, 6.B

ISHMAEL

Ishmael je štrnásťročný šťastný a usmievavý chlapec. Nie vždy to tak však bolo. Žil v jednej malej africkej chudobnej dedinke v štáte Somálsko. Je sirota, jeho rodičia zomreli, keď bol ešte malé dieťa. Jeho detstvo nebolo vôbec ľahké, ako dieťa musel tvrdo pracovať na poliach. To, že deti tam musia pracovať, je jednou z prekážok na ceste k vzdelaniu. To, čo je pre nás úplne normálne a prirodzené, je pre africké deti niečo cudzie. Ako väčšina afrických detí aj Ishmael mal svoj sen – túžil po rodine, chodiť do školy a namiesto pracovania na poli túžil mať kamarátov a vo voľnom čase s nimi tráviť čas a hrať sa. Keď do jeho dedinky prišli misionári z Ameriky, Ishmael sa potešil a jednu z nich menom Emma si veľmi obľúbil. Trávili spolu veľa času, rozprávali sa o krajine, kde Emma žije a čomu bol najviac rád, Emma ho začala vzdelávať. Postupne sa zblížovali viac a viac a Emma si ho obľúbila natoľko, že sa rozhodla, že mu pomôže splniť jeho sen. Začala zbierať informácie o možnosti adopcie afrických detí do rôznych krajín sveta.

Jedného dňa sa na Ishmaela usmialo šťastie...v Amerike sa našiel manželský pár, ktorý si ho chcel adoptovať. Keď to Emma oznámila Ishmaelovi, jeho obrovská radosť sa nedala ani slovami opísať. Začal si predstavovať, aké to vôbec bude žiť v inej krajine, mať rodinu, kamarátov a chodiť do školy.

Ishmael dnes žije v New Yorku a so svojou novou rodinou je veľmi spokojný a cíti sa tam šťastne. S Emmou sú naďalej v kontakte, navštevujú sa, a tak ako kedysi, aj teraz sa stále majú o čom zhovárať.

Ishmael si uvedomil, že stretnutie s Emmou bolo osudové a to najlepšie, čo sa mu mohlo prihodiť.

Jakub Duran, 6.B

Voda nad zlato

Prebudíte sa. Otvoríte oči. Poobzeráte sa po miestnosti. V hlave vám myšlienky poskakujú sem a tam, nakoniec sa zlejú do jednej. Idete si urobiť kávu. Vďaka nej zistíte, v ktorej ste galaxii a v ktorom storočí. Priložíte si hrnček k ústam, trocha si podráždite jazyk a o pár stotín sekundy k vám priletí chuť. Káva sa vám zdá príliš horká a akási iná, než ste včera večer ochutnali v kaviarni. Potrebujete nový kávovar. Oblečiete sa a idete do práce. A v práci premýšľate nad tým, ako sa po príchode domov uvelebíte do pohodlnej pohovky a urobíte si radosť miešaným nápojom.

Ale nad tým, čím dnes zaženiete smäd, sa ani na chvíľu nezamyslíte. Nalejete si kokakolu, džús, pivo, mlieko alebo minerálku, pretože voda z vodovodu nie je pre vás tým najväčším pôžitkom. Myslím, že keby ste mali čarovný prútik a mohli by ste si vybrať medzi novým autom a doživotnou zásobou čistej pitnej vody, väčšina z vás by nezaváhala a vybrala by si v okamihu prvú možnosť.

Čítal som zaujímavý príbeh chlapca z Nigérie. Pre nesmierne útrapy v občianskej vojne prišiel o rozum. Mohol mať približne 12 rokov, keď plameň jeho duše vyhasol. Pýtate sa prečo približne? Pretože ani jeho vlastná matka nevedela, kedy sa presne narodil. Chlapec nikdy neoslavoval svoje narodeniny. Miesto toho musel po celý život – každý deň, každú minútu, každú sekundu premýšľať, či sa bude môcť napiť, či nezomrie od smädu. Na začiatku každého nového dňa dúfal, že dostane aspoň malý pohár vody. Nie sladkého bublinkového nápoja, či čerstvo vytlačenej ovocnej šťavy, ale čistej pitnej vody. Bola to pre neho najväčšia radosť, najväčšie šťastie a zároveň najväčší dar. Do ich krajiny prišli ako blesk z jasnej oblohy vojaci z inej oblasti, ktorí verbovali detských vojakov. Chlapec už vo svojich 11 rokoch nosil celý deň zbraň a cvičil s ňou v horúcom počasí. Musel poslúchať a nechať sa vláčiť neznámymi ľuďmi po celej krajine, aby mohol zaplaviť svoju púšť, ktorú nosil v ústach. Vojaci nútili chlapcov, aby navzájom zápasili o trochu vody. Raz to už chlapec nemohol vydržať a klesol k zemi. Nevládal ísť ďalej. Nechali ho v pustatine bez kvapky vody a odtiahli. Jeho duša sa každú desatinu sekundy zmenšovala, až kým úplne nezmizla. Ľudia síce

našli jeho telo živé, ale jeho dušu už nenašli. Stratil sa v sebe ako Malý princ.

Každý z nás by sa mal aspoň raz denne zamyslieť nad tým, ako nesmierne si treba vážiť to, že svoju studňu môžeme kedykoľvek naplniť.

Dávid Molek, 9.A

Voda pre deti a priateľov

Voda je jednoduchá tekutina bez farby, vône, či chuti, a predsa je tak nevyhnutná pre ľudský život. Vedci tvrdia, že dostatočné pitie vody vo veľkej miere pomáha bojovať proti chorobám, kolapsom, ba aj proti hladu. Ale pojmom voda nemám na mysli presladené nápoje, ani vodu, čo tečie v rieke. Myslím tým čistú, pitnú, priezračnú a pre mnohých všednú a obyčajnú vodu. Je pre nás samozrejmosťou. No sú aj také krajiny, v ktorých to tak nie je. My si síce uvedomujeme, že voda je vzácna a šetríme ňou, ale to nestačí. Hovorím o afrických krajinách, v ktorých denne umierajú tisícky ľudí, ba dokonca detí kvôli nedostatku pitnej vody alebo chorobám spôsobených jej znečistením. V krajine Uganda sa nedožije svojich piatich narodenín každé desiate dieťa. Päťdesiat percent týchto detí zomiera na dehydratáciu a ďalšie na hnačku spôsobenú extrémne znečistenou vodou. Tieto deti netúžia po drahých hračkách, počítačoch, ani tabletoch. Túžia po vode, ktorej nemali nikdy dostatok. Po vode, ktorá je čistá, zdravá a pre nich zázračná, lebo im môže zachrániť život.

Pri svojom písomnom vyjadrovaní sa k tejto téme ma napadlo toto podobenstvo: „Bola raz jedna žena, ktorá žila so svojím dieťaťom v skromnom domčeku v akejsi dedine. Všetkého mali dostatok a žilo sa

im dobre. Ale jedného dňa šťastie odišlo. V celej krajine totiž zmizla voda. Keďže žena bola múdra a vynaliezavá, rýchlo našla malý prameň neďaleko ich domčeka. Nechcela vodu z prameňa poskytnúť nikomu okrem seba a svojho dieťaťa. Bála sa, že ľudia vodu vypijú a ona zostane smädná. Nevšímala si, že kým ona žije, tak ako predtým, jej priatelia sú na tom čoraz horšie. V ústach mali sucho, ako keby tam bola dlhá piesočná púšť, na ktorej už celé roky nezapršalo. Boli vychudnutí, chorľaví a mali kruhy pod očami. Ale žena si to začala uvedomovať, až keď už bolo neskoro. Priatelia jej umierali pred očami a ona s tým už nič nemohla urobiť. Nakoniec zomrelo aj jej dieťa. Žena stratila úplne všetko. Odrazu prudko vstala a celá rozrušená sa rozplakala. S veľkou úľavou zistila, že sa jej to všetko snívalo. Jej dieťa a všetci priatelia žili, boli zdraví a vody bolo tiež všade dostatok.

O pár týždňov však podobná situácia nastala skutočne. Kraj bol bez vody už dva dni, keď si žena spomenula na nedávny sen. Keďže zo sna si pamätala, kde sa nachádza skrytý prameň, okamžite k nemu bežala, nabrala do vedier vody, koľko len uniesla a bežala do ulíc. Všetkým ľuďom dala napiť sa, a tým ich zachránila. Bol to zázračný prameň, nikdy nevyschol a žena sa nemusela báť o seba, o dieťa, ani o priateľov, pretože už prekonala všetky svoje zábrany, najmä strach.

Ako hovorí slovenské príslovie: „Dobrá studňa v suchu vodu dáva, dobrý priateľ v núdzi sa poznáva.“ Preto by nám nemalo byť ľahostajné to, že v 21. storočí ešte v niektorých krajinách trpia ľudia smädом. Všetkým by malo záležať na tom, aby pravda bola iná. Priala by som si, aby bolo stále dosť vody pre všetkých smädných sveta.

Simona Röhmanová, 9.A